

11th International Conference on Language , Literature , Culture and History Studies

شیرین کامی مولانا در غزلیات شمس

دکتر محبوبه مسلمی زاده

دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

چکیده

دیوان شمس از لحاظ گستره معانی و مفاهیم و واژه‌ها، نمونه‌ای بی‌همال است. مولانا با در هم شکستن مرزهای زبان، آن را از محدودیت در تنگنای رسمی زبان در آورده و توانسته است در دامنه وسیع واژگان، اندیشه‌ها و عواطفی متنوع را جاری سازد. با وجود حقایق عالی عرفانی و دریاهاى جوشان عواطف حادّ و فراز و فرود اندیشه‌های بلند که در نتیجه تلقین شمس و الهام از عشق اوست و با تمام کام و ناکامی‌ها که در دوران کمال حیات خود و از حضور شمس به بعد یافت، یکی از عناصری که در تمام دیوان بسیار خودنمایی می‌کند، شیرین کامی‌های اوست که در هر حال و مقام، آنی از آن غفلت نکرده و هر آن چه پیرامونش دیده و کشیده و چشیده، همه را نوشین و گوارا یافته و این بهجت خود را با هر واژه‌ای مرتبط با شیرینی، ابراز نموده است. در این پژوهش که به روش تحلیلی و آماری انجام گرفته، نگارنده با بررسی دیوان کبیر، مضامین و عناصری را که دالّ بر حال خوش و شیرینی کام اوست، برگرفته و تحلیل کرده است. نتیجه پژوهش حاکی از آن است که واژگانی بعضاً با بسامد بسیار بالا در دیوان به کار رفته که بیان‌گر شیرینی و دل‌چسبی و دل‌انگیزی حال و قال اوست و نتیجه حلول عشق در دل و جان بی‌قرار اوست.

واژه‌های کلیدی: مولانا، شمس تبریزی، دیوان شمس، شیرین کامی